

ความมาก

ที่ พณ 0402/ ๙4๐5

กระทรวงพาณิชย์

4 ถนนสนามไชย เขตพระนคร

กรุงเทพมหานคร 10200

16 ตุลาคม 2544

เรื่อง แนวทางการจัดการธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง

① เรียน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

ด้วยกระทรวงพาณิชย์เห็นว่ากิจการค้าปลีกค้าส่งซึ่งเป็นภาคธุรกิจที่สำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและการจ้างงานโดยรวมของประเทศ ขณะนี้ประสบปัญหาการแข่งขันที่รุนแรงจากการขยายตัวของธุรกิจค้าปลีกค้าส่งขนาดใหญ่ประเภทดิสเคานท์สโตร์ (Discount Store) อย่างมาก และประมาณการณ่ว่าจะมีส่วนแบ่งการตลาดเป็นจำนวนร้อยละ 25 ของยอดขายในภาคการค้าปลีกค้าส่งทั้งหมด ทำให้ธุรกิจค้าปลีกค้าส่งขนาดเล็กและขนาดกลางที่มีเงินทุนน้อย ขาดมาตรฐานในการบริหารจัดการแบบใหม่ ไม่อาจแข่งขันกับธุรกิจค้าปลีกค้าส่งขนาดใหญ่ประเภทดิสเคานท์สโตร์ได้ และจะได้รับความเดือดร้อน อันเป็นการกระทบต่อเศรษฐกิจ เนื่องมาจากการกระจุกตัวของผู้ประกอบการรายใหญ่ในแต่ละท้องที่ เพื่อให้เกิดการแข่งขันอย่างเป็นธรรม รวมทั้งให้โอกาสแก่ร้านที่มีทุนน้อย โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อผู้บริโภค เศรษฐกิจของชาติ และเอกชนทุกระดับ กระทรวงพาณิชย์จึงขอเสนอแนวทางการจัดการการค้าปลีกค้าส่งดังนี้

ข้อ 1. ด้านกฎหมาย

เพื่อจัดระเบียบการค้าปลีกค้าส่ง รวมทั้งร้านค้าประเภทดิสเคานท์สโตร์ซึ่งต่อไปอาจจะมีการแตกตัวออกเป็นร้านขนาดกลางหรือขนาดเล็กให้มีสัดส่วนของร้านค้าขนาดต่าง ๆ ตามความจำเป็นของชุมชนในท้องที่ ทั้งในและนอกตัวเมือง และเพื่อให้เศรษฐกิจของชาติถูกกระทบกระเทือน กระทรวงพาณิชย์เห็นความจำเป็นที่จะต้องออกกฎหมายว่าด้วยการค้าปลีกค้าส่ง โดยได้ยกร่างกฎหมายดังกล่าวที่มุ่งเน้นให้ธุรกิจค้าปลีกค้าส่งทุกขนาด และทุกประเภทรวมถึงการค้าบริการให้สามารถอยู่ร่วมกันได้ โดยให้มีสัดส่วนของร้านค้าขนาดต่าง ๆ ทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ตามความจำเป็นของสภาพเศรษฐกิจ และเมือง และชุมชน ซึ่งขณะนี้ได้ยกร่างกฎหมายใกล้เคียงเสร็จเรียบร้อยแล้ว เพื่อนำเสนอคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นชอบหลักการของกฎหมาย ซึ่งมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

1.1 กำหนดให้ธุรกิจค้าปลีกค้าส่งซึ่งเข้าข่ายควบคุมต้องปฏิบัติตามและอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์เงื่อนไขที่กฎหมายจะกำหนด เช่น การอนุญาตตั้ง ขยายหรือย้ายสาขา กำหนดสถานที่หรือพื้นที่ตั้ง จำนวนหรือขนาดของพื้นที่การประกอบธุรกิจ กำหนดวัน เวลา และชั่วโมงในการเปิดปิด กำหนดให้มีสัดส่วนพื้นที่จำหน่ายสินค้าที่ผลิตภายในประเทศต่อพื้นที่รวมของธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง และเงื่อนไขอื่น ๆ ที่จำเป็น

1.2 โครงสร้างขององค์กรที่จะกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่งประกอบด้วยคณะกรรมการกลางกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง คณะกรรมการส่วนจังหวัดกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่งและคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์

1.3 กำหนดมาตรฐานของร้านค้าปลีกค้าส่ง เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคในตัวกฎหมาย เพื่อคุ้มครองมิให้ประชาชนซื้อสินค้าที่มีคุณภาพต่ำ หรือถูกหลอกลวงในเรื่องราคา

1.4 สำหรับโทษที่จะกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง จะมีทั้งโทษทางปกครอง เช่น การดำเนินต่อสาธารณะ การปรับทางปกครอง โทษทางอาญา ได้แก่ จำคุกหรือปรับ

ข้อ 2. ด้านการปฏิบัติ

2.1. มาตรการส่งเสริมร้านค้าปลีกค้าส่งขนาดกลางและขนาดเล็กและร้านค้าชุมชน
กระทรวงพาณิชย์เห็นว่า มีความจำเป็นจะต้องส่งเสริมให้ร้านค้าปลีกค้าส่งขนาดกลางและขนาดเล็กมีความแข็งแรงเพื่อที่จะสามารถแข่งขันกับร้านประเภทดิสเคานท์สโตร์ รวมทั้งการจัดตั้งร้านค้าปลีกชุมชนตามหลักการดังต่อไปนี้

2.1.1 สํารวจร้านค้าปลีกค้าส่งขนาดกลางและขนาดเล็กที่จำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคทั้งในส่วนกลางและภูมิภาคเพื่อทราบจำนวนและปัญหาที่แท้จริงจากผลกระทบของการขยายตัวของร้านค้าดิสเคานท์สโตร์ รวมทั้งสอบถามความต้องการที่จะให้ทางราชการช่วยเหลือ เช่น ด้านเงินทุน ด้านบริหารการจัดการ ด้านการซื้อสินค้าจากผู้ผลิตโดยตรง เป็นต้น พร้อมกันนี้จะได้ขึ้นทะเบียนร้านค้าปลีกค้าส่งเหล่านี้ เพื่อเป็นข้อมูลในการช่วยเหลือต่อไป

2.1.2 จัดตั้งและสนับสนุนร้านค้าปลีกชุมชนโดยจะเริ่มจากชุมชนนอกเมืองก่อน แล้วขยายเข้ามาสู่ในเมืองของแต่ละจังหวัด ทั้งนี้ เพื่อป้องกันไม่ให้ร้านค้าปลีก-คอสโตร์เข้ามาแข่งขันในชุมชนได้ กระทรวงพาณิชย์จะจัดทำรูปแบบร้านค้าปลีกเป็น 2 ขนาด คือ ขนาดเล็ก และขนาดกลาง เพื่อรองรับในแต่ละชุมชน โดยทางราชการอาจจัดหาแหล่งเงินทุนให้ กู้ยืมในอัตราดอกเบี้ยต่ำ หรืออาจเข้าร่วมถือหุ้นในร้านค้าปลีกชุมชนตามความเหมาะสม และเมื่อร้านเหล่านี้มีความเข้มแข็งแล้ว ก็สามารถซื้อหุ้นคืนไปได้ทั้งหมด

2.1.3 ได้จัดอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการร้านค้าสมัยใหม่ และจัดทำคู่มือ "เคล็ดลับ สูตรสำเร็จร้านค้าปลีก" เผยแพร่ให้ร้านค้าปลีกได้ปรับตัวให้มีการจัดการที่ทันสมัย อนุญาตให้ร้านค้าที่มีมาตรฐานได้ใช้เครื่องหมายรับรองของกระทรวงพาณิชย์ เพื่อจูงใจให้ผู้บริโภค มาใช้บริการเพิ่มมากขึ้น

2.1.4 สร้างเครือข่ายร้านค้าปลีก โดยเชื่อมโยงผู้ผลิต ผู้แทนจำหน่าย ผู้ค้าส่งกับร้านค้าปลีกที่ขึ้นทะเบียน และร้านค้าปลีกชุมชนที่จัดตั้งขึ้น เพื่อให้ได้สินค้าในราคาถูกสำหรับบริการแก่ผู้บริโภค

2.2. มาตรการสร้างความสมดุลย์ของธุรกิจ

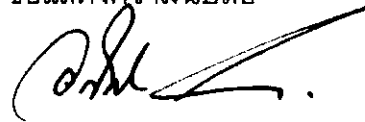
2.2.1 เพื่อให้เกิดความสมดุลย์ในเรื่องการประกอบธุรกิจและการแข่งขันของร้านค้าปลีกค้าส่ง ทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ กระทรวงพาณิชย์จึงประสานงานโดยประชุมหารือกับหน่วยงานต่าง ๆ ของกระทรวงมหาดไทย เพื่อนำกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เช่น กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร และกฎหมายว่าด้วยองค์ประกอบส่วนท้องถิ่น เป็นต้น มาใช้บรรเทาปัญหาของธุรกิจค้าปลีกค้าส่งขนาดกลางและขนาดเล็ก ผลการหารือได้ข้อสรุปว่าสามารถนำ มาตรา 13 แห่งกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมาควบคุมการเปิดหรือขยายสาขาของธุรกิจ คอสโตร์ โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกประกาศกระทรวงมหาดไทย ในเรื่อง การก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนแปลงการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภทในบริเวณพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อ เปิดเป็นธุรกิจคอสโตร์ แต่ก็ให้สามารถเปิดสาขาใหม่ได้ในท้องที่ห่างจากตัวเมืองซึ่งจะไม่ กระทบกระเทือนต่อร้านค้าปลีกค้าส่งขนาดกลางและขนาดเล็ก ประกาศกระทรวงมหาดไทยฉบับนี้ จะมีผลบังคับใช้ได้เพียง 1 ปี นับแต่วันที่ประกาศ

2.2.2 ในระหว่างที่ประกาศกระทรวงมหาดไทยตามข้อ 2.2.1 มีผลบังคับ หากมีความจำเป็นต้องควบคุมการตั้งหรือขยายสาขาของธุรกิจдисเคานท์สโตร์ต่อไปอีก ก็ให้กระทรวงมหาดไทยใช้อำนาจตามมาตรา 8 (10) แห่งกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารออกเป็นกฎกระทรวงต่อไป

ข้อ 3. กระทรวงพาณิชย์ จึ้นำเสนอแนวทางจัดการธุรกิจ ค้าปลีกค้าส่งให้คณะรัฐมนตรีเห็นชอบตามมาตราทั้ง 2 ข้อ ดังกล่าวข้างต้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบตามข้อ 3 ข้างต้น

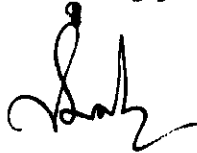
ขอแสดงความนับถือ

(นายอดิศัย โพธารามิก)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

๓ อนันต์

(นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์)

รองนายกรัฐมนตรี

ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี

19 ต.ค. 2544

๔ เรือน รอง อรม.

กรุณาลงนามและอนุมัติ
ให้เสนอขอ.พิจารณาใน
วันที่ ๒๕ ต.ค. ๔๔

กรมการค้าภายใน

โทร./โทรสาร 0 2623 6446